

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr.
107 Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.

2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. 107 Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Kalkoverdrev på Fyns Hoved. I baggrunden ses Tornen og Fællesstrand.

Fotograf: Erik Vinther.

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7179-012-2

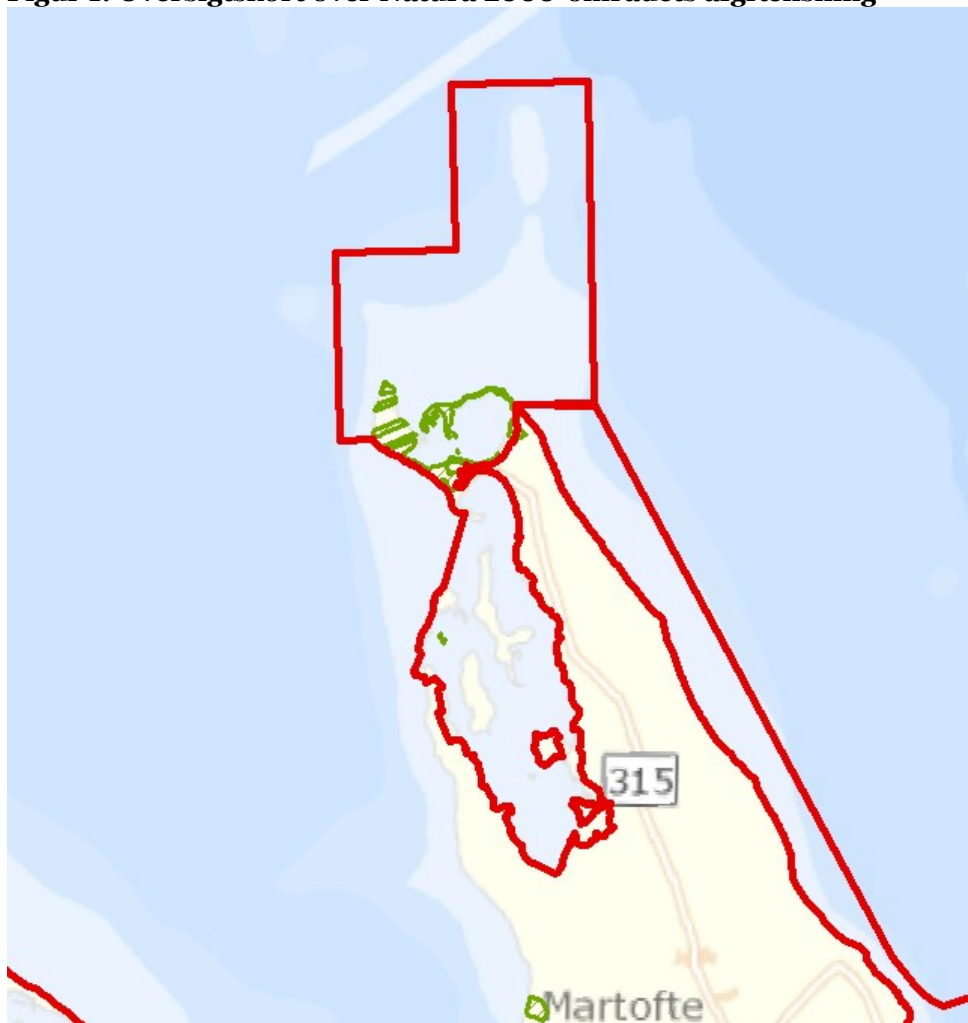
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N107 Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand og vedrører Naturstyrelsens arealer på 44 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

I denne plejeplan er arealer og indsatser opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Natura 2000 plejeplaner for de skovbevoksede naturtyper, samt mere detaljerede oplysninger om indsatsen i Natura 2000-områderne findes på Naturstyrelsens

hjemmeside vedr. Natura 2000. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til Naturstyrelsens driftsplaner for det pågældende område, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. driftsplanlægning.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afrapporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år. I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

2. Områdebeskrivelse

Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H91 og har et areal på ca. 2.192 ha.

Området ligger på den nordlige del af halvøen Hindsholm og består af de kystnære dele af farvandet omkring Fyns Hoved, stenrevsområdet Lillegrund samt de to beskyttede lavvandede kystlaguner Lillestrand og Fællesstrand med de mange øer og halvøer. Her findes havskabte landskabsformer med klinter, krumodder, tanger, drej, strandvolde, strandenge og strandsøer. På grund af landhævningen findes her også bevarede kystskrænter inde på land. Havområdet omkring Fyns Hoved er stærkt eksponeret for vindpåvirkning, og kysterrosionen er betydelig. Der er store forekomster af sten på lavt vand langs Fyns Hoveds kyster.

Området er præget af det nedbørsfattige og solrige "storebæltsklima". De mange nuværende og tidligere øer indeholder nogle af Fyns største og bedst udviklede kalkoverdrev med forekomst af mange sjældne plantearter, herunder flere sydeuropæiske steppeplanter. Strandengene er generelt veludviklede og artsrige.

Området er levested for en stor bestand af stor vandsalamander.

Stenrevsområderne har et rigt dyre- og planteliv. På sandbunden ses bevoksninger af ålegræs i 4-6 meters dybde, men dækningsgraden er lav på grund af områdets eksponerede karakter.

Marsvin er udbredt i farvandet omkring Fyn med særlig stor hyppighed bl.a. omkring Fyns Hoved.

Natura 2000-området ligger i Kerteminde Kommune og indenfor Vandområdedistrikt Jylland og Fyn.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

Inden for området ejer Naturstyrelsen ca. halvdelen af selve Fyns hoved, store dele af Jøvet, Fællesstranden og hele Tønnen. På selve Fyns Hoved er der områder med artsrige overdrev, strandeng og lavvandede vandhuller med stor vandsalamander og strandtudse. På Jøvet er det især de tidligere kystskrænter, som har en mangfoldighed af karakteristiske overdrevsplanter og insekter. Dele af fællesstranden og Tønnen indgår i græsningsdrift. Tønnen og området ved Fællesstranden er vigtigt for hav- og vadefugle, og på Tønnen er der adgangsforbud i fuglenes yngletid.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1330	Strandeng	9,4
6210	Kalkoverdrev	5,2
6230	Surt overdrev	0,7
1230	Kystklint/klippe	0,3
1220	Strandvold med flerårige	8,0
1210	Strandvold med enårige	0,8
Hovedtotal		24,5

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Stor Vandsalamander

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede 6 plejetiltag hvilket omfattede afgræsning og hegning på 20 ha, rydning af opvækst på 2 ha, bekæmpelse af invasive arter på 1-2 ha og etablering og restaurering af 14 vandhuller. Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode.

Omkring vandhuller er ryddet pil og dunhammer og de er oprenset for fisk og organisk materiale. Indsatsen er gjort for at sikre og forbedre levesteder for stor vandsalamander og strandtudse, som var omfattet af tidligere LIFE Overdrev II projekt.

Table b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	6	Gennemførte indsatser (areal)	22	100 %
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	0	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0 ha	0 %

Table d: Oversigt over konkrete artstiltag der ikke er gennemført med begrundelse

Art (navn)	Artstiltag	Begrundelse for manglende gennemførelse
Stor Vandsalamander	Restaurering af 1 vandhul	Der er gennemført 10 restaureringer og 4 etableringer af vandhuller og det er efter vurdering af førende padde- og krybdyrekspertes tilstrækkeligt og det som der var behov for på Naturstyrelsens arealer. I forhold til 1. generations plejeplan var der planlagt yderligere en oprensning, men det er således ikke vurderet nødvendigt for opfyldelse af Natura 2000 konkrete målsætning for arten.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

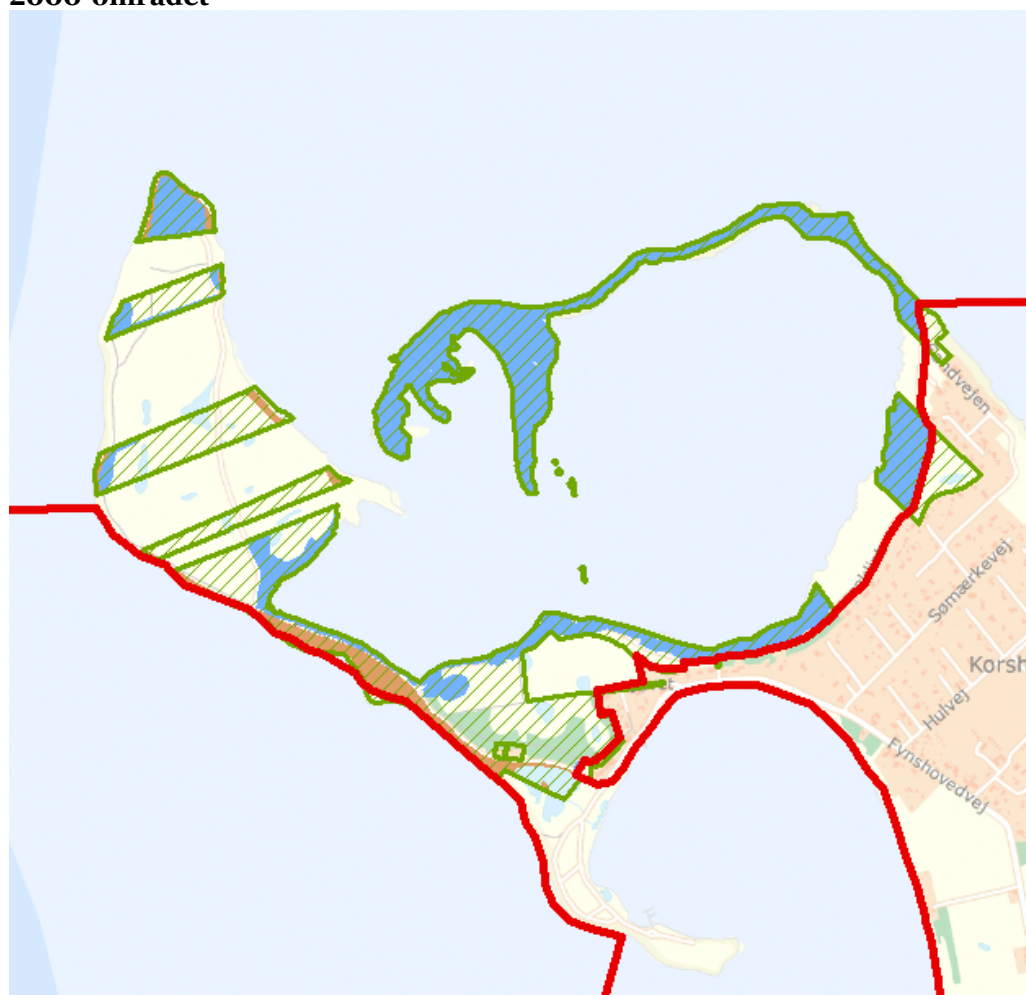
Generelt er indsatsene på Fyns Hoved og Jøvet sket i medfør af LIFE overdrev II projektet og i samarbejde med flere af de private lodsejere i området. Rydning af rynket rose uden for hegning vil fortsat kræve tiltag, og der kan fortsat være behov for rydninger af opvækst på overdrevsareal.

Konkrete erfaringer

- Der er entomologiske interesser på de sydlige stejle skrånninger ved Jøvet, som med fordel ikke afgræsses. Områdets værdier varetages gennem høslæt i stedet.
- Kombinationen af afgræsning med kreaturer og får følges nøje i forhold til udvikling af overdrev på Jøvet og bevaring af overdrev på Fyns Hoved. Fårene er især gode til afgræsning af vedopvækst og græsning på stejle skrænter, men efterlader også områder uden afgræsning. Fåregræsning tilgodeser insektinteresserne dårligt. Kreaturerne afgræsser mere generelt og med fordel også i vandhullerne, så de forbliver lysåbne og egnede som levesteder for padder og krybdyr.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal
- Lysåbne habitatnaturtyper med planlagt indsats
- Lysåbne habitatnaturtyper uden planlagt indsats

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkrete følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der sikres sammenhæng mellem forekomster af kalkoverdrev, surt overdrev og strandeng med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

- NaturErhvervstyrelsen udarbejder en strategi for beskyttelse af marsvin i danske farvande.
- Naturstyrelsen vil være særlig opmærksom på kalkoverdrev, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for N2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. På Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000 findes links til kort med detaljerede oplysninger om mål og indsatser på lokalitetsniveau.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på strandenge og overdrev, rydning af opvækst af vedplanter på overdrev jf. nedenstående skema.

Der foretages endvidere *enkeltstående* indgreb i form af udskiftning af hegn og andre anlæg nødvendige for afgræsningen.

Table e: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	9,4
			Naturtypebevarende pleje	9,0
			Naturlig dynamik	0,4
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	0,7
			Naturtypebevarende pleje	0,7
	1230	Kystklint/klippe	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturlig dynamik	0,3
	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	8,0
			Naturtypebevarende pleje	5,6
			Naturlig dynamik	2,4
	6210	Kalkoverdrev	Sikring af naturtypen	5,2
			Naturtypebevarende pleje	5,2
	1210	Strandvold med enårige	Sikring af naturtypen	0,8
			Naturtypebevarende pleje	0,6

		Naturlig dynamik	0,2
--	--	------------------	-----

Tabel f: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Græsning	Eksisterende	6,6
			Andet areal uden drift	Eksisterende	0,4
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	0,7
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,7
	1230	Kystklint/klippe	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,3
	1220	Strandvold med flerårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	8,0
	6210	Kalkoverdrev	Græsning	Eksisterende	5,2
			Rydning af opvækst	Eksisterende	5,2
	1210	Strandvold med enårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,8

I tabel f er der en opdeling i to kategorier "eksisterende" og "nye":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "nye": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

**Tabel g: Planlagte enkeltstående plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)**

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Hegning	Eksisterende	6,6
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	6,6
	6230	Surt overdrev	Hegning	Eksisterende	0,7
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	0,7
	6210	Kalkoverdrev	Hegning	Eksisterende	5,2
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	5,2

I tabel g er der en opdeling i to kategorier "eksisterende" og "nye":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "nye": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet. Disse plejetiltag fremgår af tabel f og g.

Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arten stor vandsalamander end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper, som på Fyns hoved også omfatter ganske store arealer, der ikke er naturtyper, men er omfattet af vedvarende afgræsning. I sidste plejeperiode blev ydet en ganske stor indsats med oprensning af et betydeligt antal vandhuller som led i et LIFE-projekt.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000.

Udvidelser af naturtyper

Nogle af Natura 2000-områdets arealer uden habitatnatur kan udvikle sig til naturtyper på sigt. For naturtypen kalkoverdrev og surt overdrev kan der på lang sigt samlet blive tale om en nettoforøgelse på 8-10 ha.

Ved denne indsats sikres der sammenhæng mellem forekomster af overdrev med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at udviklingen i tilstanden er i fremgang for de dele af naturtyperne, der vedrører Naturstyrelsens arealer, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N 107

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N107 Fyns Hoved, Lillegrund og Lillestrand og vedrører Naturstyrelsens arealer på 44 ha.

Natura 2000-området består af Habitatområde nr. H91 og har et areal på ca. 2.192 ha.

Området ligger på den nordlige del af halvøen Hindsholm og består af de kystnære dele af farvandet omkring Fyns Hoved, stenrevsområdet Lillegrund samt de to beskyttede lavvandede kystlaguner Lillestrand og Fællesstrand med de mange øer og halvøer. Her findes havskabte landskabsformer med klinger, krumodder, tanger, drej, strandvolde, strandenge og strandsøer. På grund af landhævningen findes her også bevarede kystskrænter inde på land. Havområdet omkring Fyns Hoved er stærkt eksponeret for vindpåvirkning, og kysterrosionen er betydelig. Der er store forekomster af sten på lavt vand langs Fyns Hoveds kyster.

Området er præget af det nedbørsfattige og solrige ”storebæltsklima”. De mange nuværende og tidligere øer indeholder nogle af Fyns største og bedst udviklede kalkoverdrev med forekomst af mange sjældne plantearter, herunder flere sydeuropæiske steppeplanter. Strandengene er generelt veludviklede og artsrige.

Området er levested for en stor bestand af stor vandsalamander.

Stenrevsområderne har et rigt dyre- og planteliv. På sandbunden ses bevoksninger af ålegræs i 4-6 meters dybde, men dækningsgraden er lav på grund af områdets eksponerede karakter.

Marsvin er udbredt i farvandet omkring Fyn med særlig stor hyppighed bl.a. omkring Fyns Hoved.

Natura 2000-området ligger i Kerteminde Kommune og indenfor Vandområdedistrikt Jylland og Fyn.

Indenfor området, ejer Naturstyrelsen ca. halvdelen af selve Fyns hoved, store dele af Jøvet, Fællesstranden og hele Tornen. På selve Fyns Hoved er der områder med artsrige overdrev, strandeneg og lavvandede vandhuller med stor vandsalamander og strandtudse. På Jøvet det især de tidligere kystskrænter, som har en mangfoldighed af karakteristiske overdrevsplanter og insekter. Dele af fællesstranden og Tornen indgår i græsningsdrift. Tornen og området ved Fællesstrandener vigtigt for hav- og vadefugle, og på Tornen er der adgangsforbud i fuglenes yngletid.

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der sikres sammenhæng mellem forekomster af kalkoverdrev, surt overdrev og strandeng med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme

vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

- NaturErhvervstyrelsen udarbejder en strategi for beskyttelse af marsvin i danske farvande.
- Naturstyrelsen vil være særlig opmærksom på kalkoverdrev, som har en væsentlig forekomst i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		Total
	naturtype	
1330	Strandeng	9,4
6210	Kalkoverdrev	5,2
6230	Surt overdrev	0,7
1230	Kystklint/klippe	0,3
1220	Strandvold med flerårige	8,0
1210	Strandvold med enårige	0,8
Hovedtotal		24,5

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	9,4
			Naturtypebevarende pleje	9,0
			Naturlig dynamik	0,4
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	0,7
			Naturtypebevarende pleje	0,7
			Naturlig dynamik	0,3
	1230	Kystklint/klippe	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturtypebevarende pleje	0,3
			Naturlig dynamik	0,3
	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	8,0
			Naturtypebevarende pleje	5,6
			Naturlig dynamik	2,4
	6210	Kalkoverdrev	Sikring af naturtypen	5,2
			Naturtypebevarende pleje	5,2
			Naturlig dynamik	0,8
	1210	Strandvold med enårige	Sikring af naturtypen	0,8
			Naturtypebevarende pleje	0,6
			Naturlig dynamik	0,2

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Græsning	Eksisterende	6,6
			Andet areal uden drift	Eksisterende	0,4
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	0,7
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,7
	1230	Kystklint/klippe	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,3
	1220	Strandvold med flerårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	8,0
	6210	Kalkoverdrev	Græsning	Eksisterende	5,2
			Rydning af opvækst	Eksisterende	5,2
	1210	Strandvold med enårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	0,8

Tabel IV: Planlagte enkeltstående plejetiltag for lysåbne naturtyper

Areal omfattet af indsatsen (ha)					
		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1330	Strandeng	Hegning	Eksisterende	6,6
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	6,6
	6230	Surt overdrev	Hegning	Eksisterende	0,7
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	0,7
	6210	Kalkoverdrev	Hegning	Eksisterende	5,2
			Andre anlæg vedr. græsning - ikke hegn	Eksisterende	5,2

I tabel III og IV er der en opdeling i to kategorier "eksisterende" og "nye":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "nye": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Udvidelser af naturtyper

Nogle af Natura 2000-områdets arealer uden habitatnatur kan udvikle sig til naturtyper på sigt. For naturtypen kalkoverdrev og surt overdrev kan der på lang sigt samlet blive tale om en nettoforøgelse på 8-10 ha.

Ved denne indsats sikres der sammenhæng mellem forekomster af overdrev med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.

Særlig indsats for arter

Plejen af områdets lysåbne naturtyper vil samtidig tilgodese stor vandsalamander, der er på udpegningsgrundlaget

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at udviklingen i tilstanden er i fremgang for de dele af naturtyper og arter, der vedrører Naturstyrelsens arealer, således at der på sigt opnås tilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk